Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0302

Slepkavības pēc vēlēšanām un cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanās Tanzānijā, tostarp ieslodzītā opozīcijas līdera *Tundu Lissu* lieta

Eiropas Parlamenta 2025. gada 27. novembra rezolūcija par slepkavībām pēc vēlēšanām un cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanos Tanzānijā, tostarp ieslodzītā opozīcijas līdera *Tundu Lissu* lietu (2025/2990(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Reglamenta 150. panta 5. punktu un 136. panta 4. punktu,

A. tā kā Tanzānijas 2025. gada 29. oktobrī notikušās vēlēšanas asi kritizēja Āfrikas reģionālās vēlēšanu novērošanas misijas, to skaitā Āfrikas Savienības un Dienvidāfrikas attīstības kopienas (DAK) vēlēšanu novērošanas misijas; tā kā ES netika aicināta nosūtīt vēlēšanu novērošanas misiju;

B. tā kā vēlēšanām sekoja plaši protesti un drošības spēku īstenota vardarbīga to apspiešana ar nelikumīgu un pārmērīgu spēka lietošanu, kā rezultātā tika nogalināti, ievainoti vai masveidā arestēti cilvēki;

C. tā kā Tanzānijas iestādes visā valstī noteica komandantstundu un slēdza internetu, medijus un sakaru infrastruktūru, lai bloķētu piekļuvi informācijai;

D. tā kā opozīcijas līderiem *Tundu Lissu* un *Luhaga Mpina* bija aizliegts kandidēt vēlēšanās;

E. tā kā 2025. gada 9. aprīlī *T. Lissu* tika arestēts un apsūdzēts nodevībā, kas saskaņā ar Tanzānijas likumiem ir noziegums, par kuru paredzēts nāvessods; tā kā viņš joprojām atrodas apcietinājumā dzīvībai bīstamos apstākļos;

F. tā kā saskaņā ar cilvēktiesību organizāciju ziņoto patvaļīgi tika arestēti vai kļuva par ilgstošas tīrīšanas, tostarp nolaupīšanas un

pazušanas, mērķi arī citi opozīcijas līderi un režīma kritiķi, to skaitā *Humphrey Polepole*;

G. tā kā cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanās un pilsoniskās telpas sarukšana Tanzānijā ir pretrunā ES pamatvērtībām un tās ārējās darbības pamatā esošajiem principiem;

H. tā kā Tanzānijas kristiešu un musulmaņu kopienas līderi ir nosodījušas valdības pielietoto vardarbību,

1. pauž nosodījumu par Tanzānijas drošības spēku īstenoto vardarbību un pārmērīgo spēka lietošanu, kas sekoja 2025. gada oktobra vēlēšanām un kā rezultātā tika nogalināti vai ievainoti tūkstošiem cilvēku un ziņots par masu kapiem; nosoda Tanzānijas valdības atteikšanos atzīt pastrādātos noziegumus;

2. mudina Tanzānijas valdību nekavējoties izbeigt opozīcijas locekļu, protestētāju, žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju apspiešanu un patvaļīgu arestēšanu, atbrīvot visus patvaļīgi aizturētos un atcelt visus internetam un medijiem noteiktos ierobežojumus;

3. nosoda opozīcijas līdera *T. Lissu* patvaļīgo un politiski motivēto aizturēšanu; prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot viņu; pauž dziļas bažas par šausminošajiem apstākļiem, kādos viņš tiek turēts; prasa nodrošināt viņam tūlītēju un pilnīgu piekļuvi savai ģimenei, advokātiem un medicīniskajai aprūpei;

4. prasa nekavējoties, pamatīgi, neatkarīgi un objektīvi izmeklēt visas iespējamās slepkavības, piespiedu pazušanas un spīdzināšanas gadījumus, kā arī citus pārkāpumus; uzstāj, ka tas ir jāveic, izmantojot ārēju un drošu mehānismu, tostarp Āfrikas vadītu starptautisku izmeklēšanas komisiju, lai nodrošinātu pārskatatbildību;

5. uzsver Parlamenta prasību Komisijai apturēt tieša atbalsta sniegšanu Tanzānijas iestādēm; prasa ES palīdzības sniegšanā prioritāti piešķirt pilsoniskās sabiedrības organizācijām, cilvēktiesību aizstāvjiem un žurnālistiem; aicina Padomi apsvērt iespēju noteikt sankcijas pret tiem, kas ir atbildīgi par pārkāpumiem;

6. mudina Tanzāniju atcelt nāvessodu un aizstāt visus piespriestos nāvessodus;

7. uzskata, ka nesenās vēlēšanas nav ne brīvas, ne godīgas;

8. aicina Tanzāniju iesaistīties iekļaujošā politiskā dialogā ar opozīciju, pilsonisko sabiedrību un cietušo pārstāvjiem, lai pārvarētu minēto krīzi un ļautu noturēt jaunas, ticamas un pārredzamas vēlēšanas;

9. uzdod priekšsēdētājai nosūtīt šo rezolūciju Tanzānijas valdībai un parlamentam, Padomei, Komisijai, PV/AP, Āfrikas Savienībai, Āfrikas,

Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijai, DAK un ANO.